

Hermanová, Ljuba (roz. Herrmannová), zpěvačka a herečka, narozena 23. 4. 1913, Neratovice, zemřela 21. 5. 1996, Praha.

V Neratovicích se učila **hrát** na housle. Díky své matce, která byla ochotnickou herečkou, měla již od mala vztah k divadlu. V roce 1924 se odstěhovala z Neratovic do Prahy, kde začala navštěvovat gymnázium a hodiny klavíru. Po roce však přešla na reálné dívčí gymnázium. Za svého dětství v letech 1924–25 poprvé **hrála** v Nuslích v Divadle na Fidlovačce a mimo jiné zpívala i na kůru v nuselském kostele Gounodovo *Ave Maria*. Přihlásila se na konzervatoř, ale při přijímací zkoušce si jí všiml Ladislav Brom, který jí slíbil angažmá v divadle Aréna na Smíchově. Proto nikdy konzervatoř nenavštěvovala. K premiéře nastudované hry *Jak se dělá milion* nedošlo, jelikož Osvobozené divadlo, které pronajalo svou budovu k hraní, se nepohodlo s Bromem kvůli repertoáru. Na to však na sebe upoutala pozornost vystoupením ve hře s písní *Tiše hučí Niagara*. Poté působila ještě ve Švandově divadle ve veselohře *Slepičárna*, ale ve svých devatenácti letech přešla do Slovenského národního divadla, kde se v té době uvolnilo místo. Na Slovensku působila dva roky a byla obsazována do mnoha her a operet *Polská krev*, *Země úsměvů*, *Ples v hotelu Savoy*, *Hraběnka Marica* a *Kvítek Havaje*. Během svého angažmá v Bratislavě ještě hostovala v **Theatre an der Wien** v operetě Oscara Strausse *Dvě smějící se oči*. Protože dostala nabídku **hrát** ve filmu *Peníze nebo život*, přešla pak na jednu sezonu do Osvobozeného divadla. Zde jako jediná žena **hrála** i na forbině. **Hrála** po boku Voskovce a Wericha v **hrách** *Kat a blázen* a v revue *Vždy s úsměvem*. V roce 1934 **nahrála** své první album s písní *Zakázané ovoce*. Po konci sezony v Osvobozeném divadle přešla do Malé operety na Vinohradech. Zde **hrála** v operetě *Svůdná Ljuba*. V roce 1936 z operety na Vinohradech přešla ještě před válkou do Nového divadla Oldřicha Nového, kde vytvořila mnoho rolí. V hudební komedii *Další, prosím* z roku 1936 zpívala svůj první šanson v životě. Nezapomenutelnou byla v *Mam'zelle Nitouche* v roce 1938. **Hrála** v komediích *Krejčí na zámku* a *Moje sestra a já*. V divadle Oldřicha Nového působila do roku 1939. Během druhé světové války nemohla **hrát** v divadle ani ve filmu, neboť její otec pocházel z židovské rodiny. Po konci války si změnila své příjmení na Hermanová a v roce 1947 působila v divadle V + W, kde **hrála** ve veselohře *Přišel na večeri*. Poté nastoupila do divadla Karlín, **jejímiž** uměleckými šefy byli Jan Werich, Oldřich Nový a od roku 1950 také Vlasta Burian. S Janem Werichem **hrála** v *Divotvorném hrnci*, kde zpívala píseň *Nedostatek* a *Když z chudáka se stane boháč*. S Oldřichem Novým **hrála** v hudebních komediích *Plukovník chce spát*, *Moje žena Penelopa*, *Mam'zelle Nitouche*, zpívala v operetách *Polská krev* a *Orfeus v podsvětí*. **S Vlastou Burianem v hrách** *Paní Marjánka*, *matka pluku*, *Nebe na zemi*, *Lumpacivagabundus* a *Tři mušketýři*. Dále **hrála** v hudebních komediích *Akulina*, *Marné chytračení* a *Keto a kote*. V padesátých letech z divadla odešla a působila na zájezdech po boku Rudolfa Cortéze, se kterým **dělala** písničkové pořady. Ve druhé polovině 50. let se v pražském divadle Reduta seznámila s Jiřím Suchým, Jiřím Šlitrem a Waldemarem Matuškou a začala po vzniku divadla Na zábradlí v roce 1958 působit právě tam. Vytvořila zde roli ve hře *Kdyby tisíc klarinetů*, z níž ji její píseň *Láska, to jsou jen písmena* proslavila. Ve filmové verzi hry však **nehrála**. Po vytvoření divadla Semafor uvažovala o tom, že by přešla z divadla Na zábradlí, ale nakonec setrvala a byl jí vytvořen recitál *Nejlepší rocky paní Hermanové*, který pro ni připravili Václav Havel a Miloš Macourek. V roce 1964 pak **hrála** ještě v jednom recitálu od Jaroslava Dietla *Kdo jste, Ljubo*

Hermanová?. **Hrála** také v pantomimě Ladislava Fialky *Devět klobouků pro Prahu*, se kterou jezdila do Německa a Maďarska. Po sedmi letech působení v divadle Na zábradlí přešla na rok do Večerního Brna. V Brně pobývala v letech 1967–68 a vystupovala v recitálu *Mít zelené tělo*. Poté odjela znovu do Prahy, ale vystupovala již také více za hranicemi republiky. Na půl roku působila ve Stuttgart Reunitz Theater, kde byl první ženský kabaret. Dostala také možnost angažmá v Rusku a v Národním divadle v Praze, ale z obojího sešlo. Je známa svými písněmi *Já mám ráda Políra*, *Blázni z povolání*, *Život je jen náhoda*, *Praha je Praha*, *Turek v Praze*, *Tam za mořem piva*, *Proč taky nejsem dáma*, *Jak je ta láska krásná*, *Potkala jsem ho, přšelo*. Vytvořila také mnoho filmových rolí ve filmech *Vražda v Ostrovní ulici*, *Jsem děvče s čertem v těle*, *U svatého Antoníčka*, *Pán na roztrhání*, *Až se vrátíš*, *Dobrý voják Švejk*, *Ta naše písnička česká*, *Cácorka*, *Nezlobte dědečka*, *Otec Kondelík a ženich Vejvara* a *Bezdětná*. Měla také **hrát** hraběnkou Stradovou ve filmu *Císařův pekař*. Hermanová během svého života pořádala koncerty, estrádní vystoupení, hostovala i v Ostravském divadle ve hře *Zpívající Benátky*, vystupovala v televizi a byla známá především jako operetní subreta a šansoniérka.

Diskografie (výběr)

Portrét Ljuby Hermanové (LP, Supraphon 1968; CD, 2009);

Český šanson 1970 (LP, Supraphon 1971; CD, 2013);

Ljuba Hermanová (LP, Supraphon 1977; CD, 2009);

Večer s Ljubou Hermanovou (LP, Supraphon 1983);

Račte vstoupit (CD, Supraphon 1993);

Já mám ráda políra (CD, B&M Music, 1996);

Český hit století 1 (CD, Radioservis 1999);

Tyátr Ljuby Hermanové (CD, Radioservis 2002);

Herci zpívající: originální nahrávky Čs. rozhlasu (CD, Radioservis 2002);

Ljuba Hermanová Gold (CD, Popron 2004);

Pop galerie (CD, Supraphon 2008);

Perličky filmového plátna 1932–1969 (CD, Supraphon 2010);

Literatura

I. Lexika

ČSHK (Hermanová Ljuba).

EJ (Hermanová, Ljuba).

Tomeš, Josef a kol.: Český biografický slovník XX. století. I. díl, A–J (Praha 1999).

II. Ostatní

Suchý, Ondřej a Dudek, Oldřich: Ljuba jako vystřižená (Praha 1986).

Suchý, Ondřej: Ljuba Hermanová ... a co jsem ještě neřekla (Praha 1993).

Vašák, Vašek: Jó, to tenkrát ... aneb slavní čeští senioři (Praha 1996, s. 129–140).

Rohál, Robert: Lesk a bída slavných českých žen (Praha 2002, s.109–132).

Suchý, Ondřej: Ljuba Hermanová (Praha 2003).

Kateřina Kučerová

významové odstavce